

DET TALTE ORD GÆLDER
**TALESEDDEL TIL BRUG FOR BESVARELSE AF (URU) SAMRÅDS-
SPØRGSMÅL Å OM LEJRENE I DET NORDØSTLIGE SYRIEN**

[Udenrigsministeren indleder og giver ordet til forsvarsministeren.]

Jeg vil gerne starte med at takke spørgerne for den forståelse, jeg ved der er for, at det her på et åbent samråd er begrænset, hvad der kan siges om efterretningsoplysninger.

Og jeg vil også gerne starte med at gentage, hvad jeg tidligere har sagt: Forsvarets Efterretningstjeneste har ikke oplysninger om, at ISIL har uds muglet eller forsøgt at uds mugle danske børn fra lejre i Syrien.

Når der er et helt særligt hensyn til fortrolighed i sager, hvor der indgår oplysninger fra Forsvarets Efterretningstjeneste, så skyldes det, at Forsvarets Efterretningstjeneste indhenter, analyserer og formidler oplysninger om forhold i udlandet, der har betydning for Danmark, for danske interesser og for Danmarks sikkerhed. Det er helt afgørende for vores allesammens sikkerhed, at Forsvarets Efterretningstjeneste kan det. Og vi har et stort ansvar for at beskytte Forsvarets Efterretningstjenestes metoder, partnere og kilder.

Jeg kan ikke understrege nok, hvor vigtigt det er, at vi alle værner om efterretningstjenesternes arbejde.

Hvis fortrolige oplysninger fra efterretningstjenesterne kommer ud offentligt, er det forbundet med meget store risici: Kilder kan forsvinde fra den ene dag til den anden. Kilder kan blive dræbt. Vi risikerer ikke længere at få de oplysninger, som er vigtige for at beskytte Danmark. Vi risikerer at miste grundlaget for efterretningstjenesternes virke. For Danmark, Danmarks sikkerhed og danske interesser. Og det er også derfor, at det er strafbart at videregive disse fortrolige oplysninger.

Det er også vigtigt at være opmærksom på, at der længe har været både danske og internationale medier og NGO'er til stede i Syrien og i lejrene. Og de har rapporteret detaljeret om situationen i lejrene. Der er derfor ikke så meget, der kan tilføjes. Og det betyder også, at det billede, jeg kan tegne her i dag flugter med det, I kender fra pressen.

Forsvarets Efterretningstjeneste har som nævnt ikke oplysninger om, at ISIL har uds muglet eller forsøgt at uds mugle danske børn fra lejre i Syrien.

Jeg kan herudover oplyse følgende om lejrene, som bekræfter det offentligt kendte billede:

Ifølge Forsvarets Efterretningstjenestes offentlige risikovurdering fra 2019, som er delt med Folketinget, tabte Islamisk Stat kontrollen med den sidste lomme af sit territorium i det østlige Syrien i marts 2019. Herefter blev mange fremmedkrigere og Islamisk Stat-tilhængere fanget eller de flygtede til de kurdiskkontrollerede områder i det nordøstlige Syrien. Hovedparten af de fremmedkrigere, som fortsat var i Syrien, har derfor siden 2019 siddet i kurdiskkontrollerede fængsler eller lejre i det nordøstlige Syrien.

Som det fremgår af Forsvarets Efterretningstjenestes offentlige risikovurdering fra 2019, som er delt med Folketinget, er Islamisk Stat markant til stede i flere af de kurdiskkontrollerede lejre i det nordøstlige Syrien. Lejrene er præget af overbefolkning og meget mangelfulde sikkerhedsforhold. Det har betydet, at Islamisk Stat siden 2019 i stigende grad har været i stand til at udbrede sin ideologi til mænd, kvinder og børn i lejrene gennem undervisning, social kontrol og voldsanvendelse.

Som det fremgår af den massive pressedækning i både danske og internationale medier, er sikkerhedssituationen særligt i den største lejr, al-Hol, forværret. Og udviklingen har taget fart siden årsskiftet. Eksempelvis var der ifølge medierne godt 30 drab i hele 2020, mens der i 2021 har været omkring 40 drab i al-Hol.

Som man også har kunnet læse i avisen og se i tv, kulminerede situationen i slutningen af marts, hvor kurdiske sikkerhedsstyrker påbegyndte en sikkerhedsoperation i al-Hol-lejren. Det skete for at forbedre sikkerheden og imødegå og begrænse den forøgede voldsaktivitet i lejren. Som led i operationen blev der blandt andet foretaget anholdelser og ransagning af beboeres telte og ejendele. Dette for at reducere Islamisk Stats cellers mulighed for at operere effektivt i lejren.

Al-Roj-lejren er, som det har været beskrevet offentligt, væsentligt mindre end al-Hol. Sikkerhedssituationen og forholdene i al-Roj-lejren er ikke så dårlige som i den større al-Hol-lejr. Og Islamisk Stat har ikke i samme grad som i al-Hol aktive enheder, der dominerer og kontrollerer beboerne.

Som det også fremgår af Forsvarets Efterretningstjenestes offentlige risikovurdering fra 2020, som er delt med Folketinget, er det sandsynligt, at Islamisk Stat smugler folk ud fra lejrene. Og der har været en stigende tendens til, at internerede flygter fra lejrene. Det er også kendt i offentligheden. Forsvarets Efterretningstjeneste vurderer også, at det er sandsynligt, at Islamisk Stat blandt andet udsmugler og rekrutterer beboere fra lejrene med henblik på at styrke Islamisk Stats kapacitet.

Der har også været mediehistorier om, at Tyrkiet har spillet en rolle i forbindelse med fangeflugter. Vi er ikke i besiddelse af oplysninger, der kan bekræfte det.

Til slut vil jeg gerne gentage, at det er begrænset, hvad der kan siges om efterretningsoplysninger på et åbent samråd, som vi afholder her i dag.

Tak for ordet.